

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจำหน่ายสัตว์ป่า ณ ตลาดทุ่งเกวียน อำเภอห้างฉัตร
จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน นายดาบตำรวจ สอาด สันเทพ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ทีสุวรรณ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการค้า การจำหน่ายและการบริโภคสัตว์ป่า ณ ตลาดทุ่งเกวียน อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยมของผู้บริโภคที่มาซื้อสัตว์ป่า 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการณรงค์ให้มีการลดพฤติกรรมในการค้า การจำหน่าย และการบริโภคสัตว์ป่า กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ขายและผู้ซื้อสัตว์ป่าในตลาดทุ่งเกวียน จำนวน 332 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสรุปประเด็นโดยการวิเคราะห์โครงข่าย (Network Analysis)

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. สถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการค้า การจำหน่ายและการบริโภคสัตว์ป่า

ผู้ขายส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 - 40 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอห้างฉัตร และมีที่อยู่เป็นของตนเอง ทำการขายสัตว์ป่ามาเป็นเวลา 1 - 3 ปี โดยเปลี่ยนจากอาชีพค้าขายสินค้าประเภทอื่น ๆ เพราะรายได้ดีกว่า และจะมีอาชีพเป็นผู้ขายเพียงอย่างเดียว โดยมีพ่อค้าและ/หรือผู้ล่านำสัตว์ป่ามาส่งให้

ผู้ซื้อส่วนมากมีอาชีพรับจ้างและเดินทางมาจากจังหวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดลำปาง โดยใช้รถกระบะเป็นพาหนะในการเดินทางมากที่สุด

สัตว์ป่าที่นำมาจำหน่ายในตลาดทุ่งเกวียน มีทั้งสัตว์ที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองและ สัตว์ป่าทั่วไป โดยเป็นสัตว์ที่มาจากพื้นที่ในจังหวัดลำปางและต่างจังหวัด ซึ่งได้มาโดยใช้วิธี การยิง ไล่ล่า กบดัก และใช้ยาเบื่อผสมในเหยื่อล่อสัตว์ ซึ่งพ่อค้านำมาส่งให้ผู้ขายโดยหาก เป็นสัตว์ที่มีชีวิตจะใส่กล่องหรือลังบรรจุทุกปนกับสินค้าอื่น ๆ และหากเป็นซากสัตว์จะแช่แข็ง ปนซากสัตว์อื่น ๆ

การจำหน่ายสัตว์ป่าในตลาดทุ่งเกวียน จะจำหน่ายทั้งสัตว์ที่มีชีวิตและซากสัตว์ แต่สัตว์ป่าที่นำมาเสนอขายส่วนมากไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ซื้อ ดังนั้นเมื่อสัตว์ เหลือจากการจำหน่าย ซึ่งหากเป็นสัตว์มีชีวิตผู้ขายจะเลี้ยงไว้เพื่อนำมาขายใหม่หรือปล่อยเข้าป่า ใกล้ที่พักของตน

2. ความต้องการ ค่านิยมของผู้บริโภคที่มาซื้อสัตว์ป่า

ผู้ซื้อที่มีวัตถุประสงค์ในการซื้อเพื่อนำไปบริโภคมากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าสัตว์ป่า ให้คุณค่าทางอาหารและมีรสชาติมากกว่าสัตว์ประเภทอื่น ๆ ส่วนผู้ซื้อเพื่อนำไปเลี้ยง ปล่อย หรือนำซาก ไปประดับบ้าน เป็นการทำตามความเชื่อและค่านิยมที่มีอยู่

3. ปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการณรงค์ให้มีการลดพฤติกรรมในการค้า การ จำหน่ายและการบริโภคสัตว์ป่า

รายได้ของผู้ขาย ลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความรู้เรื่อง กฎหมายสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และความตระหนักในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่าของ ผู้ขายและผู้ซื้อ เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการลดพฤติกรรมในการค้า การจำหน่าย และการบริโภคสัตว์ป่า

การนำกฎหมายเกี่ยวกับการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มาใช้อย่างเคร่งครัดจะ เป็นแนวทางในการณรงค์ให้มีการลดพฤติกรรมบริโภคของผู้ซื้อ และเป็นการตัดวงจรของ การค้า ระหว่าง ผู้ล่า พ่อค้า กับผู้ขาย และ การจำหน่ายและการบริโภคระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อ

Independent Study Title : The Selling of Wildlife at Tungkwain Market, Hang Chat District, Lampang Province

Author : Master-Sergeant Sa-ard Sunthep

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee :

Professor Dr. manat	Suwan	Chairman
Associate Dr.Chukiat	Leesuwan	Member
Associate Prayad	Pandee	Member

Abstract

This study is aimed to investigate 1) the current wildlife selling and consuming at Tungkwain Market, Hang Chat district, Lampang province ; 2) the consumers' demand and value in purchasing wildlife; and 3) the obstacles and campaigning measures to reduce wildlife selling and consuming. Samples in the study are 332 sellers and consumers of wildlife at Tunkwian Market. The research is done by interviewing and using questionnaires written up by the author. The data gathered is analysed by percentage, average value, and standard deviation; and summarized by Network Analysis.

The analysis can be summarized as follow :

1) Current wildlife selling and consuming

Most of the sellers are 21-40 year-old females of the Primary Education level, owning a house in Hang Chat district. They have sold wildlife for 1-3 years since they can earn more than selling other merchandise. The wildlife sold are obtained from either middlemen or hunters.

Most of the consumers are pick-up passers-by, mainly workers, from nearby province.

Both general and endangered wildlife from Lampang and other provinces obtained by shooting, hunting, trapping and poisoned baiting are sold at this market. Live animals are transported in boxes or cartons with other consumer goods, and carcasses are frozen with other normal animal carcasses.

The left-over live animals will be fed and kept by the sellers for later selling or release into the wild close to the sellers' places.

2) Consumers' demand and value in purchasing wildlife

Consumers do believe that eating wild animals is good for their health and think wild animals taste much nicer than live-stock. Some consumers, with their belief and value, buy wild animals to raise in their house, release them back to the wild and to use the remains as home decoration.

3) Obstacles and campaigning measures to reduce wildlife selling and consuming

The main obstacles in reducing wildlife selling and consuming consist of sellers' income, authority implementation, Wildlife Conservation and Protection Law knowledge, and sellers' and consumers' realization of wildlife conservation and protection.

Wildlife Conservation and Protection Law and other related laws should be strictly enforced as campaigning measures to reduce consumers' habit as well as to cut down the trading cycle between hunters, middleman and sellers, and the selling between the sellers and the consumers.